

Bilgisayardaki Dosya Uzantıları ve Anlamları, Bilgisayardaki Hangi Uzantı Hangi Programla Çalışır, Bilgisayardaki Dosya Uzantıları Hakkında Bilgiler,

Dosya uzantıları ilgili dosyanın türünü belirttikleri için oldukça önemlidir.

Bu uzantılar, dosya isminin sonuna eklenerek ilgili dosyanın hangi uygulamayla açılması gerektiği konusunda kullanıcıya ipucu verir. Aşağıdaki uzantıları inceleyerek merak ettiğiniz uzantıların işlevini öğrenebilir, hangi uygulamayla açılabileceğini öğrenebilirsiniz.

.\$\$\$ – Bazı geçici dosyalar bu uzantıyı taşır, bellekte yüklü bir uygulama bulunmuyorsa bu dosyaları silmenizde bir sakınca yoktur.

.386 – Takas dosyası, Windows XP’den önceki 32 bit’lik Windows sürümleri tarafından kullanılan sanal bellek dosyasıdır.

.AI – Adobe Illustrator dosyası, Illustrator yazılımının uygun sürümü kullanılarak açılabilir.

.AIF, AIFF – Uzantısı “Audio Interchange File Format” olan AIFF, Apple Computer tarafından, ses parçalarının ve şarkıların kaliteden ödün vermeden saklanabilmesi için geliştirilmiş “sıkıştırma sağlamayan” bir dosya formatıdır. Bu ses dosyalarını açmak için QuickTime veya iTunes yazılımlarından faydalanabilirsiniz.

.ANI – Animasyonlu fare imleçleri, kullanmak için C:\Windows\Cursors klasörüne kopyalamanız yeterlidir.

.ARC – Bir dosya sıkıştırma formatıdır.

.ARJ – ARJ, uzun dosya isimlerini desteklemediği için artık yaygın olarak kullanılmayan bir dosya sıkıştırma ve arşivleme formatıdır.

.ASF – Açılımı “Active Streaming File” olan ASF dosyaları genellikle akışkan video dosyalarının alımı için kullanılır. ASF dosyası bir akışkan video dosyalarının alımı için kullanılır. ASF dosyası bir akışkan sunucusunu gösterebileceği gibi izlemek istediğiniz videonun tümünü de barındırabilir.

.ASP – Active Server Page (Aktif Sunucu Sayfası – ASP) sayfaları, sunucu tarafından çalıştırılan, web sitelerinin dinamik içerik sunmalarına olanak tanıyan dosyalardır. Çalıştırılmaları için gerekli ASP eklentilerine sahip bir web sunucusuna ihtiyacınız bulunur.

.AU – Sun Microsystems ve diğer UNIX tabanlı bilgisayarlar üzerinde kullanılan bir ses dosyası türüdür.

.AVI – Çeşitli codec'lere sahip video ve ses parçalarını barındırabilen dosyalardır. AVI dosyalarını görüntüleyebilmeniz için, içerdiği ses ve görüntü parçalarının codec'leri sisteminizde yüklü bulunmalıdır.

.AVS – Intel'in geliştirdiği video yakalama formatı.

.BAK – Dosyaların yedek amaçlı kopyaları BAK uzantısına sahiptir. Bu dosyalar ana uygulama tarafından geçici olarak oluşturulur.

.BAS – Basic dilinde kod barındıran dosyalar genellikle BAS uzantısına sahiptir. BAS uzantılı dosyalar Visual Studio kapsamındaki Visual Basic'de, Word ve Excel kapsamındaki Visual Basic for Applications'da VBA halen kullanılmaktadır.

.BAT – Yığın dosyalarının uzantısı.BAT'tır. Bu dosyaları çalıştırdığınızda bir sıra DOS komutu art arda çalıştırılır.

.BIN – Binary (ikili) veri barındıran dosya türleri genellikle bu uzantıyı alırlar. .BIN dosya uzantısı CD/DVD imajlarının sonuna da eklenir. Bu dosyanın bulunduğu klasörde CUE dosyaları da bulunabilir, CUE dosyası BIN'in ne gibi bilgiler barındırdığını anlatan açıklayıcı dosyalardır. BIN CD/DVD imajları Daemon Tools kullanılarak açılabilir.

.C – Derlenmiş C programcıları bu uzantıyla saklanır. .C dosyaları aslında birer salt metin dosyasıdır. Bir betin editörüyle kolaylıkla açılabilirler. Derlenebilmeleri içinse uygun bir C derleyicisine ihtiyaç vardır.

.CAB – Microsoft tarafından hayata geçirilmiş ZIP benzeri bir sıkıştırma ve arşivleme formatıdır. Windows'un güncel sürümleri herhangi bir yardımcı uygulamaya ihtiyaç duymadan CAB arşivlerinin içeriğini görüntüleyebilir.

.CDA – Açılımı "CD Audio track" olan CDA dosyaları, CD/DVD ROM sürücünüze yerleştirdiğiniz müzik CD'lerinizi dinlemenize yardımcı olur. CDA dosyalarının her biri CD'deki bir şarkıya kısayol niteliğindedir. Örneğin 5.CDA uzantılı dosyayı çalıştırarak Windows Media Player'in CD'deki 5. şarkıyı çalmasını sağlayabilirsiniz. CDA dosyalarınızı sabit diskinize kopyalarsanız CD'deki ilgili parçalar diskinize kopyalanmayacaktır, bu iş için bir CDex gibi Audio CD-Rip yazılımı kullanmanız gerekir.

.CMD, .COM, .EXE – İkili veri barındıran çalıştırılabilir dosyalardır.

.CPL – Windows denetim masası dosyasıdır. Üzerine çift tıklanarak çalıştırılabilirler.

.CSS – Web ortamında kullanılan hazır stil şablonlarıdır. Ana dokümandan çağrılan CSS dosyaları, yazı tipi, büyüklüğü, satır aralığı gibi parametreler etki eder.

.CSV – Virgülle ayrılmış veriler içeren metin tabanlı dosyalardır.

.CUR – Windows imleç dosyasıdır.

.DAT – Genel veri dosyası. Video CD'lerde bulunan DAT dosyalarıysa sıkıştırılmamış ses ve MPEG görüntü barındıran basit video dosyalarıdır.

.DLL – Açılımı dynamic link library olan DLL dosyaları, uygulamalarının çalışabilmesi için gerekli fonksiyonlar içerir.

.DOC – Microsoft Word dokümanı. Word dokümanları Microsoft Word ile açılabilirler gibi, Wordpad, OpenOffice.org, AbiWord gibi yazılımlarla da açılabilir.

.DOT – Microsoft Word doküman şablonu.

.DRV – Sürücü dosyası. Genellikle bir donanıma veya çere birimine aittir.

.EPS – PostScript formatı. Genel kabul görmüş, dokümanların vektörel olarak saklanmasına olanak tanıyan bir formattır.

.FLC, .FLI – AutoDesk animasyon dosyaları.

.FNT, .FON, .TTF – Yazı tipi (font) dosyaları. Görüntülemek için üzerine çift tıklamanız, sisteminize yüklemek içinse C:WindowsFonts klasörüne kopyalamanız yeterlidir.

.HLP – Yardım (Help) dosyalarının genel uzantısı .HLP'dir. Bir yardım dosyasını görüntülemek için tek yapmanız gereken üzerine çift tıklamaktır. Programcılar günümüzde CHM uzantılı / HTML tabanlı yardım dosyalarını da sıklıkla kullanıyorlar.

.HTM, .HTML – Çeşitli komutlar kullanılarak biçimlendirilmiş, web tarayıcılar tarafından görüntülenebilen, metin tabanlı dosyalardır. HTML formatındaki dosyalar basit bir metin editörüyle oluşturulabileceği gibi Frontpage, Dreamweaver gibi yazılımlarla da hazırlanabilirler.

.ICO – Windows simge (icon) dosyası.

.INF – Bilgi (Information) dosyaları. Genellikle salt metin içeren bu dosyalar, bir uygulama veya dosya hakkında bilgi içerebildikleri gibi donanım sürücülerinin yüklenmesine de aracılık ederler. Donanım sürücülerinin bulunduğu klasördeki INF dosyasını inceleyerek hangi donanıma ait olduğunu ortaya çıkarabilir, INF dosyası üzerine sağ tıklayarak Yükle'yi seçip ilgili aygıt sürücülerinin yüklenmesini sağlayabilirsiniz.

.INI – Açılımı Initialization olan bu dosyaları uygulamaların çalışma parametrelerini saklar.

.JPEG, .JPG, .JIF, .JFF, .JFIF – Bu uzantıların hepsi JPEG formatını anlatır. Joint Photographic Experts Group tarafından geliştirilen JPEG formatı günümüzde halen yaygın olarak kullanılır. Popüler tüm grafik uygulamaları JPEG formatındaki dosyaları açabilir. Bir ISO/ITU standardı olan JPEG'de minimum kayıplı sıkıştırma 1/20'dir. Bu sıkıştırma oranı tercih edildiğinde fotoğraf fazla zarar görmeden etkili bir sıkıştırma sağlanır. En yüksek sıkıştırma oranıysa 1/100'dür. Bu oran kullanıldığında JPEG'in tüm sıkıştırma zaatları görülebilir.

.LOG – Log (kütük) dosyaları, uygulamalarda oluşan hataları veya çalışma adımlarını kontrol etmenize izin veren bilgilendirici dosyalardır. Herhangi bir metin editörüyle açılabilirler.

.MDB – Access veritabanı dosyasıdır.

.MID – MIDI ses dosyası, Windows Medio Player kullanılarak oynatılabilirler.

.MP3 – MPEG 1 video dosyalarının 3. katmanı olan ses katmanı ayrılarak bu katmana MP^uzantısı verilmiştir. MP3 dosyaları hemen her medya oynatıcı tarafından görüntülenebilir.

.MPE, .MPEG, . MPG – Motion Pictures Expert Group tarafından geliştirilmiş olan bir formattır. Video dosyaları bu uzantıyı taşır.

.OCX – Uygulamalara çeşitli özellikler kazandıran kütüphane dosyalarıdır.

.PCX – Zsoft tarafından geliştirilmiş bir grafik formatıdır.

.PIF – Microsoft tarafından geliştirilen ve açılımı “Program Information File” olan bu dosya, uygulamanın hangi parametreler kullanılarak çalıştırılacağını Windows’a anlatır.

.PNG – Açılımı “Portable Network Graphics” olan bu imaj formatı halen yaygın olarak kullanılmaktadır. İmajları yüksek oranda sıkıştırabilen bu format, görüntüde herhangi bir kayba sebep olmaz. Quickview, Internet Explorer, xırfanview gibi yazılımlar PNG uzantılı dosyaları gösterebilir.

.PPS – PowerPoint Slayt gösterisi. Bir PowerPoint sunumunun (PPT) uzantısını PPS olarak değiştirirseniz dosyanın üzerine çift tıkladığınızda sunum otomatik olarak dönmeye başlar.

.PPT – PowerPoint sunum dosyaları PPT uzantısını taşır ve Microsoft PowerPoint uygulamasıyla açılabilir.

.PSD – Photoshop’un varsayılan imaj formatıdır.

.MOV, .QT – QuickTime dosyaları, Apple tarafından sunulan QuickTime uygulaması kullanılarak görüntülenebilir. Bu iki uzantıya sahip olan dosyalar, bir müzik parçası, video görüntüsü veya çevresel görüntü barındırabilir.

.RA, .RAM, .RM – Real Networks (www.real.com) tarafından geliştirilmiş ses/video dosyalarıdır.

.RAR – Yüksek sıkıştırma oranı sağlayabilen bir sıkıştırma / arşivleme dosya türü, WinRaR kullanılarak açılabilir.

.RAW – Ham (işlenmemiş) görüntü formatıdır. İlgili makine üreticisinin sunduğu imaj işleme yazılımıyla açılıp, kullanılabilir bir imaj formatına çevrilmeleri gerekir.

.REG – Kayıt dosyası. Bu dosyaların üzerine çift tıkladığınızda içerisindeki bilgiler Windows Kayıt Defteri’ne (Regedit.exe) işlenecektir.

.RTF – Rich Text Format (Zengin metin biçimi). Microsoft tarafından hayata geçirilmiş, yazı tipi, renk ve vurgulama barındıran metin tabanlı dosyalar hazırlamanıza olanak tanıyan bir formattır.

.SIT – Apple Macintosh bilgisayarlar da kullanılan bir dosya sıkıştırma – arşivleme formatıdır. SIT dosyalarını açabilmek için sisteminizde Stuffit Expander (www.stuffit.com) uygulaması yüklü bulunmalıdır.

.SCR – Ekran koruyucu dosyalarıdır. Bu dosyaların çalıştırılabilir EXE, COM, MSI gibi dosyalardan farkları bulunmaz. Üzerlerine çift tıklayarak SCR dosyalarını çalıştırabilirsiniz.

.SYS – Sistem dosyalarıdır.

.TAR – “Tape Archive” ifadesinin kısaltılmasından oluşan bu uzantı UNIX tabanlı işletim sistemlerinde kullanılır. TAR dosya formatında arşivlenip bir araya getirilen dosyalarda sıkıştırma işlemi gerçekleştirilmez. TAR dosyaları zaman zaman yardımcı uygulamalarla sıkıştırılarak .tar.gz, .tar.Z veya .tgz. gibi uzantılara kavuşurlar.

.THEME – Microsoft’un Windows 95’ten itibaren kullanmaya başladığı bu dosya uzantısı arayüz temasını değiştirebilen dosyalara eklenir.

.TIF, TIFF – Grafik dosyalarıdır. Photoshop, Irfanview gibi uygulamalar kullanılarak görüntülenebilirler.

.TMP – Geçici (Temporary) dosyalarıdır.

.TXT – ASCII standardı belirlenmiş karakterleri kullanan metin dosyalarıdır.

.WAB – “Windows Address Book” ifadesinin bir kısaltması olan WAB uzantısı, kısaltmadan anlaşılacağı gibi adres defteri barındıran dosyaların sonuna eklenir. Outlook Express, WAB dosyalarını kullanan uygulamaların başında gelir. Herhangi bir WAB dosyasını açmak, içeriğini görüntülemek ve değiştirmek için üzerine çift tıklamanız yeterlidir.

.WAV – Herhangi bir sıkıştırma rutini barındırmayan ham ses dosyasıdır.

.WMF – Popüler bir vektörel grafik formatıdır. WMF dosyalarının sağladığı avantaj, vektörel olmasının sağladığı avantaj ile kaliteden ödün vermeksizin istenilen büyüklükte kullanılabilmesidir. Hemen her grafik uygulaması bu formatı tanır.

.WRI – Karşılaşılması oldukça zor olan bir dosya formatıdır. RTF formatına benzeyen bir biçime sahip olan WRI dosyaları, Windows 3.1 ve NT 3.51 bünyesindeki Write uygulamasıyla hazırlanır. Wordpad, MS Word gibi popüler kelime işlemciler bu dosyaları açabilirler.

.XLS – Excel çalışma tablosu. Tahmin edilebileceği gibi Microsoft Excel uygulamasıyla oluşturulabilir ve açılabilir.

.Z – Unix’de kullanılan dosya sıkıştırma formatıdır. Bu dosya uzantısını taşıyan dosyaları açmak için 7 Zip (www.7-zip.org) veya benzeri ücretsiz bir uygulamadan faydalanabilirsiniz.

.ZIP – Sıkıştırılmış arşiv dosyasıdır. Çeşitli sıkıştırma uygulamaları tarafından oluşturulabilen ve açılabilen dosya türüdür. Windows Me ve üzeri işletim sistemleri ZIP dosyalarını açmak için herhangi bir uygulamaya ihtiyaç duymazlar.

